

OBSAH

Palmiro Togliatti, Leninismus v myšlení a činnosti A. Gramsciho	5
I. ÚVOD DO STUDIA FILOSOFIE A HISTORICKÉHO MATERIALISMU	47
Několik předběžných základních bodů (S. XVIII)	49
Filosofické a historické problémy	66
Vědecká diskuse (S. III)	66
Filosofie a dějiny (S. III)	66
„Tvůrčí“ filosofie (S. III)	67
Historická důležitost filosofie (S. VII)	68
Filosof (S. III)	68
Řeč, jazyk, obecný způsob myšlení (S. III) ¹	69
Co je člověk? (1. část: S. III — 2. část: S. VII)	72
Pokrok a dění (1. část: S. III — 2. část: S. II)	77
Individualismus (S. II)	80
Zkoumání pojmu lidské přirozenosti (S. VII)	80
Filosofie a demokracie (S. III)	81
Kvantita a kvalita (S. III)	81
Teorie a praxe (S. XVIII)	82
Základna a nadstavba (1. část: S. III — 2. část: S. XXVII)	83
Výraz „katarze“ (S. III)	84
Kantovské „noumeno“ (S. III)	84
Historie a antihistorie (1. část: S. III — 2. část: S. XXVII)	85
Spekulativní filosofie (1. část: S. XVIII — 2. část: S. III)	87
„Objektivita“ poznání (S. XVIII)	89
Pragmatismus a politika (S. IV)	89
Etika (S. XVIII)	90
Skepticismus (S. IX)	90
Pojem „ideologie“ (1. část: S. XVIII — 2. část: S. VII)	91
Věda a „vědecké“ ideologie (S. XVIII)	94
Logické nástroje myšlení (S. XVIII)	101

Metodologie Maria Goviho (<i>S. XVIII</i>)	101
Dialektika jako část formální logiky a rétoriky (<i>S. XIII</i>)	102
Čistě metodická cena formální logiky a metodologie (<i>S. XVIII</i>)	102
Technika myšlení (<i>S. XVIII</i>)	102
Filosofické a vědecké esperanto (<i>S. XVIII</i>)	104
Přeložitelnost vědeckého a filosofického jazyka (<i>S. XVIII</i>)	106
Marx a Hegel (<i>S. XVI</i>)	113
II. NĚKTERÉ PROBLÉMY STUDIA FILOSOFIE PRAXE	115
Položení otázky	117
Metodické otázky (<i>1. část: S. XXII — 2. část: S. II</i>)	118
Antonio Labriola (<i>S. XVIII</i>)	121
Filosofie praxe a moderní kultura (<i>S. XXII</i>)	122
Imanence spekulativní a imanence historická a realistická (<i>S. III</i>)	131
Jednota mezi základními prvky marxismu (<i>S. VII</i>)	132
Filosofie — Politika — Ekonomie (<i>S. XVIII</i>)	133
Historický ráz filosofie praxe (<i>S. XVIII</i>)	134
Ekonomie a ideologie (<i>S. VII</i>)	137
Etika a historický materialismus (<i>S. VII</i>)	139
Pravidelnost a nutnost (<i>S. XVIII</i>)	139
Seznam otázek, které řeší filosofie praxe (<i>S. XXII</i>)	142
Zakladatelé filosofie praxe a Itálie (<i>1. část: S. XXII — 2. část: S. II</i>)	143
Nadvláda západní kultury nad celou světovou kulturou	144
Sorel, Proudhon, De Man (<i>1. část: S. XVIII — 2. část: S. XVIII — 3. část: S. XVIII — 4. část: S. XVIII — 5. část: S. XVIII — 6. část: S. VII</i>)	145
Přechod od poznání k porozumění a k cítění a naopak, od cítění k porozumění a poznání (<i>S. XVIII</i>)	153
III. KRITICKÉ POZNÁMKY K POKUSU O „POPULÁRNÍM POJEDNÁNÍ O SOCIOLOGII“ (<i>S. XVIII</i>)	155
Úvodní slovo	157
Všeobecné otázky	162
Historický materialismus a sociologie (<i>S. XVIII</i>)	162
Součásti filosofie praxe (<i>S. XVIII</i>)	166
Základna a historický vývoj (<i>S. XVIII</i>)	167
Intelektuálové (<i>S. XVIII</i>)	167
Věda a systém (<i>S. XVIII</i>)	169
Dialektika (<i>S. XVIII</i>)	169
O metafyzice (<i>S. XVIII</i>)	171
Pojem vědy (<i>S. XVIII</i>)	172

Takzvaná „realita vnějšího světa“ (1. část: S. XVIII — 2. část: S. VII — 3. část: S. XVIII — 4. část: S. XVIII — 5. část: S. VIII — část: S. XVIII)	175
Soud o filosofických systémech minulosti (S. XVIII)	182
Imanence a filosofie praxe (S. XVIII)	183
Otázka nomenklatury a obsahu slov (S. XVIII)	185
Věda a vědecké nástroje (S. XVIII)	185
„Technický nástroj“ (S. XVIII)	190
Námítky proti empirismu (S. IV)	192
Pojem „ortodoxnosti“ (S. XVIII)	193
„Hmota“ (S. XVIII)	195
Kvantita a kvalita (S. XVIII)	198
Teleologie (S. XVIII)	200
O umění (XV S. XVIII)	200

IV. FILOSOFIE BENEDETTA CROCEHO (S. III) 205

Výchozí body (S. III) 207

1. Úvod	207
Některá všeobecná metodická kritéria (S. III)	207
Croce a Fortunato (S. III)	208
Postoj Croceho za první světové války (S. III)	209
2. (S. III)	211
3. Vypracování teorie eticko-politických dějin (S. III)	212
4. (S. III)	212
5. Croce a náboženství (S. III)	214
6. Croce a italská dějepiceská tradice (S. III)	216
7. Definice pojetí eticko-politických dějin (S. III)	218
8. Transcendence, teologie, spekulace (S. III)	221
9. Vzory eticko-politických dějin (S. III)	222
10. (S. III)	224
11. (S. III)	227
12. (S. III)	229

Poznámky (S. III) 230

Benedetto Croce a historický materialismus 233

Croceho kritika marxismu (S. III)	233
Praktický prvek ve stanovisku Croceho (S. III)	235
Teorie hodnoty (S. III)	236
Sestupná tendence míry zisku (S. III)	238
„Historismus“ Benedetta Croceho (S. III)	242
Totožnost dějin a filosofie (S. III)	244
„Národní“ původ Croceho historismu (S. III)	245
Náboženství, filosofie, politika (S. III)	249
Souvislost mezi filosofií, náboženstvím a ideologií (ve smyslu Croceho) (S. III)	257
Učení o politických ideologiích (S. III)	261

Krok zpět vzhledem k Hegelovi (<i>S. III</i>)	265
Politika a politické ideologie (<i>S. III</i>)	267
Vášeň a politika (<i>S. III</i>)	269
Dějiny Itálie a Evropy (<i>S. III</i>)	270
Croce — člověk renesanční (<i>S. III</i>)	270
Kulturní důležitost Croceho (<i>S. III</i>)	276
Dodatek. Filosofické poznání jako praktický akt, jako akt vůle (<i>S. III</i>)	277
Různé poznámky	279
Croceho chování za fašistické éry	279
Politická věda	279
Poznámka o Luigim Einaudim (<i>S. III</i>)	279
Článek A. Cajumiho (<i>S. III</i>)	280
Croce a Julien Benda (<i>S. III</i>)	281
Croce a modernismus (<i>S. III</i>)	281
Croce a Forges Davanzati (<i>S. III</i>)	281
V. DROBNÉ POZNÁMKY Z EKONOMIE	283
Úvahy o ekonomii (<i>S. III</i>)	285
Kdy je možno mluvit o počátcích ekonomické vědy? (<i>S. III</i>)	287
O metodě ekonomického bádání (<i>S. III</i>)	288
„Homo oeconomicus“ (<i>S. III</i>)	290
Rozdělování lidských pracovních sil a spotřeby (<i>S. III</i>)	291
„Čistá ekonomie“ (<i>S. III</i>)	291
Agnelliho názory (<i>1. část: S. III — 2. část: S. II</i>)	294
Ugo Spirito a C. (<i>S. XXVIII</i>)	296
Polemika o státě mezi Einaudim a Spiritem (<i>S. III</i>)	297
Svoboda a „automatismus“ nebo racionalita (<i>S. III</i>)	299
Studie z ekonomické historie (<i>S. XXVIII</i>)	300
O Graziadeim (<i>S. VII</i>)	300
Graziadeiho pohádková země blahobytu (<i>S. VII</i>)	302
Potřeba příručky o kritické ekonomii (<i>S. III</i>)	303
VI. PŘÍLOHA. RŮZNÉ BIBLIOGRAFICKÉ A JINÉ POZNÁMKY	307
Úvod do studia filosofie (<i>S. III</i>)	309
V Tertulianovi (<i>De Anima</i> , 16) (<i>S. IV</i>)	309
Luciano Herr (<i>1. část: S. XVIII — 2. část: S. II</i>)	309
Alessandro Levi (<i>S. XVIII</i>)	310
Antonino Lovecchio. Filosofia della prassi e filosofie dello spirito (<i>S. XVIII</i>)	310
Giovanni Gentile (<i>S. XVIII</i>)	310
Úsudek o Gentilově realistickém aktualismu	311
Ideologie, psychologie, pozitivismus	311
Alessandro Chiappelli (<i>S. XVIII</i>)	311
Il Saggiatore (<i>S. II</i>)	311
Katolický světový názor (<i>S. III</i>)	312

Tomismus, materialismus, hegelismus (S. IV)	312
Federico Jodl, Critica dell'idealismo (S. III)	313
Intelektuální tradice Jihu (S. III)	314
Les chiens de garde (S. III)	314
Duševní a morální nástroje (S. XVIII)	314
Příklady zjednodušeného uvažování (S. XVIII)	315
Sorelovy dopisy Crocemu (S. XVI)	315
Obecný způsob myšlení (S. II)	315
Le nombre (S. XVIII)	315
Ekonomie (S. VII)	315

Poznámky	317
Jmenný rejstřík	343